

Međunarodna konferencija

NA KOJI NAČIN NEZAVISNI ISTRAŽIVAČKI CENTRI (THINK-TANKS) MOGU USPEŠNO UČESTVOVATI U BEZBEDNOSNOJ POLITICI?

Vreme: 4-5. decembar 2008.

Mesto: Gradska uprava grada Beograda, krilo A, ulica 27. marta 43-45, soba 2

Organizator: Centar za civilno-vojne odnose (www.ccmr-bg.org)

PRVI DAN, 4. decembar 2008.

09:00 – 09:20 Uvodne napomene:

1. Sonja STOJANOVIĆ, direktorka CCVO, Srbija
2. Stale ULRIKSEN, Šef Odeljenja za bezbednost i upravljanje konfliktima, Norveški institut za međunarodne odnose (NUPI), Norveška

09:30-11:00 Panel I NA KOJI NAČIN SE NEZAVISNI ISTRAŽIVAČKI CENTRI RAZLIKUJU OD OSTALIH ORGANIZACIJA? NA KOJI NAČIN JE MOGUĆE IZMERITI NJIHOV UTICAJ I USPEŠNOST?

- Razlika između nezavisnih istraživačkih centara i nevladinih organizacija?
- Razlika između nezavisnih istraživačkih centara i akademskih instituta?
- Koje su primarne ciljne grupe nezavisnih istraživačkih centara? Po kom redosledu, kada je reč o važnosti?
- Šta je osnovna uloga nezavisnih istraživačkih centara?: Istraživanje, javno zastupanje određenog gledišta, obrazovne i informativne kampanje, ...? Može li organizacija biti uspešna ukoliko se usredsredi na jednu vrstu aktivnosti?
- Na koji način se definiše i meri uspeh nezavisnih istraživačkih centara? Medijska eksponiranost, uticaj na politiku, ...?
- Na koji način se prati uticaj na promene u sferi bezbednosne politike?
- Šta predstavlja kvalitetno istraživanje u nezavisnim istraživačkim centrima? U kojoj meri treba da sadrži akademske standarde i da bude politički relevantno?

Moderatorica: Zorana ATANASOVIĆ, istraživačica, CCVO

Govornici (10-minutne prezentacije):

- Goran BULDIOSKI, direktor programa, OSI Think-Tank Fund
- Jadranka JELINČIĆ, izvršna direktorka, Fond za otvoreno društvo
- Mijat DAMJANOVIĆ, profesor Fakulteta političkih nauka, Univerzitet u Beogradu
- Helena ZIHERL, Ženevski centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga, predavičice *Javni nadzor sektora bezbednosti: Priručnik za organizacije civilnog društva*

11:00 – 11:20 Pauza

11:20 – 13:00 Panel II KARAKTERISTIKE BEZBEDNOSNE POLITIKE – GLEDIŠTA IZ KONSOLIDOVANIH DEMOKRATIJA

- Koje su specifične karakteristike bezbednosne politike u odnosu na druge oblasti? ('visoka politika', otežan pristup informacijama, poverljivost, građenje poverenja i održavanje 'zdrave distance' u odnosu na politiku...)
- Na koji način nezavisne organizacije počinju da se bave bezbednosnom politikom?
- Kako identifikovati 'potražnju' za istraživanjem u oblasti bezbednosti?
- Ko su 'korisnici' proizvoda nezavisnih istraživačkih centara?
- Uspešne strategije uticaja na bezbednosnu politiku.
- Koje su razlike prilikom istraživanja odbrane ili unutrašnje bezbednosti u odnosu na regionalnu bezbednost?
- Koji je idealan profil zaposlenih u nezavisnim istraživačkim centrima specijalizovanim za bezbednosna pitanja? Na koji način organizacija jača kapacitet za istraživanje bezbednosne politike? Kako razviti stručne kadrove za oblast bezbednosti u građanskom društvu?
- U kojoj meri je moguće nestranačko istraživanje kada je reč o bezbednosnoj politici?
- Postoje li 'nezavisni' istraživački centri? Nezavisni u odnosu na koga?
- Na koji način kampanje istraživačkih centara utiču na percepciju rezultata njihovih istraživanja? Na koji način sekuritizacija određenih pitanja utiče na percepciju proizvoda istraživačkih centara?
- Na koji način finansiranje istraživačkih centara utiče na njihovu politiku? Da li su instituti koje finansira država u mogućnosti da sačuvaju svoju nezavisnost?
- Kako obezbediti stabilno finansiranje uz distanciranje od fondova političkih partija, vojno-industrijskog kompleksa, privatnih bezbednosnih interesa...)?
- Koji model finansiranja je idealan za uspešne nezavisne istraživačke centre?

Moderator: Filip EJDUS, izvršni director, CCVO

Govornici:

- Stale ULRIKSEN, šef Odeljenja za bezbednost i upravljanje konfliktima, Norveški institut za međunarodne odnose (NUPI), Norveška
- Tor TANKE HOLM, Kako istraživati teme u vezi sa radom Policije? šef Odeljenja za sprovođenje zakona, Misija OEBS u Srbiji
- Raphael BOSSONOG, Globalni institut za javne politike, Berlin
- Zvonimir MAHEČIĆ, Interakcija politike i nauke – kritički osvrt, Filozofski fakultet, Univerzitet u Zagrebu

13:00 – 14:00 Ručak

14:00 – 15:30 Panel III ISKUSTVA ISTRAŽIVAČKIH CENTARA SA PODRUČJA ZAPADNOG BALKANA U BEZBEDNOSNOJ POLITICI

- Kada se pojavio interes za istraživanjem bezbednosne politike u pojedinim zemljama Zapadnog Balkana? Zašto upravo tada?

- Profil osnivača nezavisnih istraživačkih centara iz oblasti bezbednosti. Kako je to uticalo na percepciju ovih organizacija od strane ključnih aktera u ovoj oblasti?
- Koji su problemi na koje nailaze istraživački centri sa prostora Zapadnog Balkana prilikom istraživanja bezbednosne politike?
- Koje teme su najčešće predmet istraživanja organizacija sa prostora Zapadnog Balkana? Koje teme nisu predmet istraživanja i iz kojih razloga?
- Oцени kapacitete istraživačkih organizacija Zapadnog Balkana za formulisanje alternativnih predloga bezbednosne politike, sprovođenje novih politika, praćenje i evaluaciju sprovođenja nacionalne i regionalne bezbednosne politike.
- Za koje vrste aktivnosti su nezavisni istraživački centri zemalja Zapadnog Balkana najbolje i najmanje osposobljeni?: a) istraživanje i formulisanje politike b) javno zalaganje c) obuka i izgradnja institucionalnih kapaciteta državnih bezbednosnih institucija d) praćenje sprovođenja politike e) analiza budžeta, ...
- Koje su osnovne razlike među zemljama Zapadnog Balkana?
- Ostvarivanje saradnje sa državnim institucijama. Postoje li izvesne razlike kada je reč o dostupnosti ili interesu državnih institucija za saradnju sa nezavisnim istraživačkim centrima? Od čega to zavisi?
- Najveći uspesi u ostvarivanju uticaja na bezbednosnu politiku na nacionalnom nivou. Elementi uspešne strategije.

Moderatorica: Sonja STOJANOVIĆ, direktorka CCVO

Panelisti – predstavnici relevantnih istraživačkih centara iz regiona:

- Sotirać HRONI, Institut za demokratiju i medijaciju, Albanija
- Denis HADŽOVIĆ, Centar za bezbednosne studije, Bosna i Hercegovina
- Islam JUSUFI, Analitika, Makedonija
- Miloš BEŠIĆ, Centar za demokratiju i ljudska prava, Crna Gora
- Zorana ATANASOVIĆ, Centar za civilno-vojne odnose, Srbija

15:30 – 15:40 Pauza

15:40 – 17:00 Panel IV NASTAVAK DISKUSIJE O ISTRAŽIVANJU BEZBEDNOSNE POLITIKE NA BALKANU – GLEDIŠTA DRŽAVNIH INSTITUTA I 'KORISNIKA'
(predstavnici odeljenja za strateško planiranje državnih bezbednosnih institucija itd.)

Moderator: Miroslav HADŽIĆ, predsedni Upravnog odbora, CCVO

Govornici:

- Velizar ŠALAMANOV, Istraživačka podrška upravljanju promenama u bezbednosnom sektoru – od politike do realizacije: bugarsko iskustvo 1999-2008, Bugarska akademija nauka
- Tanja RISTIĆ, Institut za strateške studije, Ministarstvo odbrane, Srbija
- Iva KORNFEIN, Institut za međunarodne odnose, Hrvatska

DRUGI DAN, 5 decembar 2008

09:00 – 10:30 Panel V REGIONALNA SARADNJA

- Postoje li teme koje zahtevaju regionalnu saradnju u cilju realizacije uspešnog istraživanja?
- Koje su prednosti formiranja regionalnih mreža nezavisnih istraživačkih centara?
- Koji su najveći izazovi održavanja regionalnih mreža?
- Kako uticati na regionalne međuvladine organizacije?
- Uspešni primeri dosadašnje regionalne saradnje i razlozi za uspeh takvih inicijativa?

Moderatorka: Jelena RADOMAN, istraživačica, CCVO

Govornici:

- Efrem RADEV, Regionalna saradnja na polju bezbednosti, ekspert iz oblasti bezbednosti, Savet za regionalnu saradnju (Regional Cooperation Council)
- Židas DASKALOVSKI, Odbor direktora, PASOS mreža (Policy Association for an Open Society)
- Aron PRESNAL, direktor studija, Džeferson Institut, Srbija
- Miloš STOJKOVIĆ, Beogradski centar za ljudska prava i predstavnik Balkanske mreže za ljudska prava

10:30 – 10:50 Pauza

10:50 – 12:00 Panel VI KAKO UTICATI NA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE SA POSEBNOM PAŽNJOM NA PRISTUPANJE MATIČNE ZEMLJE EVROPSKOJ UNIJI I NATO SAVEZU

- Postoji li profil istraživačkog centra čiji uticaj obuhvata teritoriju EU?
- Posebnosti u radu istraživačkih centara iz Brisela.
- Na koji način kreiranje bezbednosne politike u Briselu utiče na rad istraživačkih ustanova?
- Kako održati bezbednost Zapadnog Balkana visoko na listi prioriteta Brisela?
- Kako povećati uticaj istraživačkih ustanova u raspravama o pristupanju EU ili NATO?
- Mogućnosti direktne saradnje sa EU/NATO.

Moderator: Đorđe POPOVIĆ, istraživač, CCVO

Govornici:

- Igor BANDOVIĆ, Kako stići do Brisela? Mogućnosti stručne zajednice Zapadnog Balkana da se uključi u širu raspravu o politici EU, Evropski fond za Balkan
- Miodrag MILOSAVLJEVIĆ, Kako efikasno pratiti pridruživanje i pristupanje neke zemlje EU, Centar za primenjene evropske politike, Srbija
- Ketrin HET, Odeljenje za javnu diplomatiju NATO-a (NATO Public Diplomacy Division)